

LAUSUNNOT

EUROOPAN TIETOSUOJAVALTUUTETTU

Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunto kuluttajansuojan yhteistyöjärjestelmää (CPCS) koskevan komission päätöksen 2007/76/EY muuttamisesta tehdystä komission päätöksestä 2011/141/EU ja tietosuojasääntöjen täytäntöönpanoa CPCS:ssä koskevista ohjeista annetusta komission suosituksesta 2011/136/EU

(2011/C 217/06)

EUROOPAN TIETOSUOJAVALTUUTETTU, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 16 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 7 ja 8 artiklan,

ottaa huomioon yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY⁽¹⁾,

ottaa huomioon yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 18 päivänä joulukuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001⁽²⁾ ja erityisesti sen 28 artiklan 2 kohdan,

ON ANTANUT SEURAAVAN LAUSUNNON:

I JOHDANTO

1. Euroopan komissio hyväksyi 1. maaliskuuta 2011 päätöksen, jolla muutettiin kuluttajansuojan yhteistyöjärjestelmästä (CPCS) tehtyä komission päätöstä 2007/76/EY (jäljempänä 'toinen CPC-muutos')⁽³⁾. Samana päivänä komissio hyväksyi vielä suosituksen ohjeista tietosuojasääntöjen täytäntöönpanemiseksi kuluttajansuojan yhteistyöjärjestel-

mässä (CPCS) (jäljempänä 'CPC:n tietosuojaohjeet')⁽⁴⁾. Molemmat asiakirjat toimitettiin asetuksen (EY) N:o 45/2001 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti Euroopan tietosuojavaltuutetulle lausunnon saamista varten.

2. Kuluttajansuojan yhteistyöjärjestelmä CPCS on tietotekninen järjestelmä, jonka kehittämisestä ja toiminnasta vastaa komissio kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä annetun asetuksen (EY) N:o 2006/2004 (jäljempänä 'CPC-asetus') mukaisesti. CPCS helpottaa EU:n jäsenvaltioiden "toimivaltaisten viranomaisten" ja komission välistä kuluttajansuojayhteistyötä, joka liittyy tiettyjen EU:n direktiivien ja asetusten rikkomiseen. CPC-asetuksen soveltamisalaan kuuluvat vain sellaiset rajat ylittävät rikkomukset, jotka loukkaavat "kuluttajien yhteisiä etuja".
3. Tämän kuluttajansuojayhteistyön puitteissa CPCS:n käyttäjät vaihtavat keskenään tietoja, myös henkilötietoja. Nämä henkilötiedot voivat liittyä rikkomuksesta epäillyn myyjän tai toimittajan palveluksessa oleviin johtajiin tai työntekijöihin, itse myyjään tai toimittajaan (jos kyseessä on luonnollinen henkilö) tai ulkopuolisiin henkilöihin, kuten kuluttajiin tai kantelijoihin.
4. CPCS:n on tarkoitus toimia toimivaltaisten viranomaisten turvallisena viestintäjärjestelmänä ja tietokantana. Toimivaltaiset viranomaiset käyttävät CPCS:ää halutessaan pyytää rikkomustapausten tutkintaan tarvitsemiaan tietoja⁽⁵⁾ tai avunantoa täytäntöönpanotoimiin⁽⁶⁾ (jäljempänä 'keskinäistä avunantoa koskevat pyynnöt'). Lisäksi toimivaltaiset viranomaiset voivat lähettää muille toimivaltaisille viranomaisille tai komissiolle ilmoituksia rikkomuksista tai epäilyistä rikkomuksista (jäljempänä 'ilmoitukset')⁽⁷⁾. CPCS:ään

⁽¹⁾ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1.

⁽³⁾ Kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten yhteistyöstä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 täytäntöönpanosta keskinäisen avunannon osalta tehdyn päätöksen 2007/76/EY muuttamisesta 1 päivänä maaliskuuta 2011 annettu komission päätös 2011/141/EU (EUVL L 59, 4.3.2011, s. 63).

⁽⁴⁾ Ohjeista tietosuojasääntöjen täytäntöönpanemiseksi kuluttajansuojan yhteistyöjärjestelmässä (CPCS) 1 päivänä maaliskuuta 2011 annettu komission suositus (2011/136/EU) (EUVL L 57, 2.3.2011, s. 44).

⁽⁵⁾ Ks. CPC-asetuksen 6 artikla, joka koskee "Pyyntöistä tapahtuvaa tietojenvaihtoa".

⁽⁶⁾ Ks. CPC-asetuksen 8 artikla, joka koskee "Pyyntöjä täytäntöönpanotoimenpiteisiin ryhtymiseksi".

⁽⁷⁾ Ks. CPC-asetuksen 7 artikla, joka koskee "Ilman pyyntöä tapahtuvaa tietojenvaihtoa" (tai "ilmoituksia").

sisältyy muitakin toimintoja, kuten ilmoitusjärjestelmä⁽⁸⁾ sekä foorumi rikkomustapauksiin liittyvät toimien vaihtamiseksi.

5. Euroopan tietosuojavaltuutettu tuo lausunnossa esille joitakin CPCS:n lainsäädäntökehystä koskevia tietosuojakysymyksiä, jotka painottuvat lähinnä äskettäin hyväksytyyn toiseen CPC-muutokseen. Lisäksi lausunnossa luodaan katsaus tähän mennessä tapahtuneeseen edistykseen ja otetaan esille muutamia vielä avoimena olevia kysymyksiä ja näkökohtia, joihin on syytä kiinnittää huomiota tulevaisuudessa. Euroopan tietosuojavaltuutettu ottaa kantaa myös joihinkin CPC:n tietosuojajohtajien kohtiin.
6. Tämän (asetuksen (EY) N:o 45/2001 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti annetun) lausunnon lisäksi Euroopan tietosuojavaltuutettu antaa valvontatehtävänsä mukaisesti (saman asetuksen 27 artiklassa tarkoitettuna) ennakkotarkastusta koskevan lausunnon (jäljempänä 'ennakkotarkastusta koskeva lausunto'). Ennakkotarkastusta koskevassa lausunnossa esitetään yksityiskohtaisempi kuvaus CPCS:stä sekä henkilötietojen käsittelystä kyseisessä järjestelmässä. Ennakkotarkastusta koskevassa lausunnossaan Euroopan tietosuojavaltuutettu keskittyy antamaan suosituksia tietosuojavaatimusten noudattamisen parantamiseksi CPCS:ssä toteutettavista käytännön, teknisen ja organisaatiotason toimenpiteistä. Koska CPC:n tietosuojajohtajat liittyvät läheisesti näihin toimenpiteisiin, ennakkotarkastusta koskevassa lausunnossa otetaan kantaa myös tiettyihin niissä esitettyihin näkökohtiin.

II CPCS:N LAINSÄÄDÄNTÖKEHYS

7. Euroopan tietosuojavaltuutettu pitää myönteisenä, että CPCS:llä on vankka oikeusperusta, joka on turvattu erityisesti neuvoston ja parlamentin asetuksella. Tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen myös siihen, että tätä oikeusperustaa ajan mittaan täydennetty yksityiskohtien säätämiseksi ja tietosuojajohtajien poistamiseksi. Erityisen myönteistä on se, että komissio teki 22. joulukuuta 2006 CPC-asetuksen täytäntöönpanosta päätöksen 2007/76/EY (jäljempänä 'CPC-täytäntöönpanopäätös'), jota muutettiin ensin 17. maaliskuuta 2008 ja viimeksi toisella CPC-muutoksella 1. maaliskuuta 2011. Euroopan tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen myös siitä, että komissio on antanut kuluttajansuojayhteistyötä koskevat tietosuojajohtajat, joissa paneudutaan nimenomaan tietosuojakysymyksiin.
8. Euroopan tietosuojavaltuutettu pitää valitettavana, ettei häntä kuultu siinä vaiheessa, kun CPC-asetus ja CPC-täytäntöönpanopäätös alun perin hyväksyttiin. Hän on kuitenkin tyytyväinen siitä, että komissio pyysi häneltä lausuntoa kummastakin CPC-täytäntöönpanopäätöksen muutoksesta samoin kuin CPC:n tietosuojajohtajista ennen niiden hyväksymistä. Euroopan tietosuojavaltuutettu pitää myönteisenä

myös sitä, että komissio on kuullut myös 29 artiklan mukaista tietosuojatyöryhmää (jäljempänä 'WP 29'), joka antoi 21. syyskuuta 2007 lausunnon N:o 6/2007 (WP 139). Edelleen Euroopan tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen siitä, että näihin kuulemisiin viitataan CPC:n tietosuojajohtajien johdannossa.

9. Euroopan tietosuojavaltuutettu panee merkille, että (i) komissio on perehtynyt huolellisesti tietosuojavaltuutetun aiemmin epävirallisen tietojenvaihdon yhteydessä antamiin suosituksiin samoin kuin WP 29:n lausunnossa N:o 6/2007 annettuihin suosituksiin, ja että (ii) monia näistä suosituksista on otettu huomioon CPCS:ää koskevan lainsäädännön kehittämisessä ja/tai CPCS:ään liittyvissä käytännön, teknisen ja organisaatiotason toimenpiteissä. Tässä lausunnossa ja ennakkotarkastusta koskevassa lausunnossa esitetyjä huomioita olisi tarkasteltava nimenomaan tätä myönteistä kehitystä vasten.

III TOISEEN CPC-MUUTOKSEEN LIITTYVÄT TIETOSUOJAKYSYMYKSET

3.1 Henkilötietojen säilyttäminen CPCS:ssä

3.1.1 Johdanto

10. Euroopan tietosuojavaltuutettu huomauttaa aluksi, että tapausten käsittelyn lopettamiseen ja tietojen säilytysaikaan liittyviä kysymyksiä ei käsitellä asianmukaisesti ja kattavasti CPC-asetuksessa⁽⁹⁾.
11. CPC-asetukseen nimittäin sisältyy vain kaksi tietojen poistamista koskevaa erityissäännöstä, ja tapausten päätökseen saattamisesta siinä ei säädetä lainkaan⁽¹⁰⁾. Tietojen poistamisesta asetuksessa säädetään, että jos ilmoitus rikkomuksesta on "osoittautunut perusteettomaksi", toimivaltaisen viranomaisen on peruttava ilmoitus, jolloin komission on viipymättä poistettava sitä koskevat tiedot tietokannasta. Lisäksi asetuksessa edellytetään, että toimivaltaisen viranomaisen ilmoitettua komissiolle 8 artiklan 6 kohdan mukaisesti, että rikkomus on loppunut, sitä koskevat tallennetut tiedot on poistettava viiden vuoden kuluttua ilmoituksesta.
12. CPC-asetuksessa ei perustella viiden vuoden säilytysajan tarpeellisuutta. Siinä ei liioin täsmennetä, millä tavalla ja missä vaiheessa toimivaltaisen viranomaisen olisi arvioitava, onko ilmoitus "perusteeton" vai ei. CPC-asetuksessa ei myöskään säädetä mitään siitä, kuinka kauan tietoja olisi säilytettävä tietokannassa niissä tapauksissa, joita edellä mainitut kaksi

⁽⁸⁾ Ks. CPC-asetuksen 7 artiklan 2 kohta ja 8 artiklan 6 kohta.

⁽⁹⁾ Ks. 29 artiklan mukaisen tietosuojatyöryhmän lausunto N:o 6/2007 (johon viitataan edellä II osassa).

⁽¹⁰⁾ Ks. CPC-asetuksen 10 artiklan 2 kohta.

erityissäännöstä eivät koske (esim. kuinka kauan keskinäistä avunantoa koskevia pyyntöjä säilytetään silloin, kun rikkomista ei ole lopetettu täytäntöönpanotoimella).

13. Euroopan tietosuojavaltuutettu pitää myönteisenä, että CPC-asetuksessa, sellaisena kuin se on muutettuna, ja tietosuojaohjeissa on yritetty selvittää näitä näkökohtia. Siitä huolimatta tietosuojavaltuutettu on edelleen huolissaan tapausten päätökseen saattamista ja tietojen säilyttämistä CPC:ssä koskevista säännöissä toteamistaan lukuisista ongelmista, kuten jäljempänä 3.1.2–3.1.4 kohdassa selvitetään.
14. Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittelee, että näihin ongelmiin puututaan CPC:ää koskevan lainsäädännön seuraavassa tarkistuksessa joko CPC-täytäntöönpanopäätökseen tai mieluiten itse CPC-asetukseen tehtävällä muutoksella.
15. Kunnes tällaista muutoslainsäädäntöä voidaan antaa, Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittelee, että säilytysaikoja koskevat ongelmat ratkaistaan käytännön, teknisen ja organisaatiotason toimenpiteillä ja että niitä käsitellään selkeästi myös asiakirjassa ”Kuluttajasuojan yhteistyöverkko: Toiminnan suuntaviivat”, johon viitataan jäljempänä 3.1.2 kohdassa.

3.1.2 Tapausten oikea-aikainen päätökseen saattaminen

16. Toisessa CPC-muutoksessa ei aseteta mitään määräaika, johon mennessä tapaukset, joista on esitetty keskinäistä avunantoa koskeva pyyntö (tietopyyntö tai täytäntöönpanoa koskeva pyyntö), olisi saatettava päätökseen.
17. Ennakkotarkastusta koskevassa lausunnossaan Euroopan tietosuojavaltuutettu panee merkille, että komissio on ryhtynyt käytännön toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että vireillä olevien tapausten käsittely saatetaan nopeasti päätökseen.
18. Tässä lausunnossa Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittelee, että tietopyynnöille ja täytäntöönpanoa koskeville pyynnöille asetettaisiin tietyt määräajat. Määräajoista olisi säädettävä lainsäädäntökehityksen seuraavassa tarkistuksessa. Ne olisi määritettävä tapauksen tyyppin ja asiaa koskevan toiminnan mukaisesti. Säännösten tulisi mahdollistaa se, että toimivaltaiset viranomaiset voivat tarvittaessa menetellä joustavasti, kuten pidentää käsittelyä, jos siihen on perusteltu syy, tai varmistaa, ettei käsittelyä lopeteta ennenaikaisesti esimerkiksi monimutkaisissa tapauksissa, joiden käsittely voi kestää keskimääräistä kauemmin.
19. Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittelee, että tässä käytettäisiin lähtökohtana asiakirjaa ”Kuluttajasuojan yhteistyö-

verkko: Toiminnan suuntaviivat”, jonka kuluttajansuojayhteistyötä käsittelevä komitea hyväksyi 6. joulukuuta 2010. Toiminnan suuntaviivojen 2.7 kohdassa, jonka otsikko on ”Tapausten käsittelyn vaiheet ja määräajat”, tarkastellaan tapausten käsittelyn tavanomaista kulkua ja mainitaan, että tietopyynnöt olisi käsiteltävä keskimäärin yhdestä kolmeen kuukauden kuluessa. Täytäntöönpanoa koskevien pyyntöjen käsittelyn pitäisi puolestaan kestää keskimäärin kuudesta yhdeksään kuukautta (paitsi kieltotuomioiden tapauksessa tai silloin, kun hallinnolliseen päätökseen on haettu muutosta, jolloin käsittelyyn kuuluu käytännössä vähintään vuosi).

3.1.3 Ilmoitukset

20. Toisella CPC-muutoksella lisätään CPC-täytäntöönpanopäätökseen liitteeseen uusi 2.2.2 kohta, jossa edellytetään, että ”perustellut” ilmoitukset poistetaan tietokannasta viiden vuoden kuluttua niiden antamisesta (kun taas ”perusteettomat” ilmoitukset on nykyisten säännösten mukaan poistettava, jos ”ilmoitus on osoittautunut perusteettomaksi”).
21. Tämän uuden säännöksen asettamiseksi oikeaan asiayhteyteensä Euroopan tietosuojavaltuutettu korostaa, että hänen keskeisiin tavoitteisiinsa kuuluu varmistaa, ettei henkilötietoja säilytetä tarpeettoman kauan CPC:stietokannassa. Kysymys säilytysajasta on varsin arkaluonteinen etenkin, kun ajatellaan ilmoituksia (jotka lähetetään useammille vastaanottajille kuin kahdenvälisessä tietojenvaihdossa), varsinkin epäilyistä rikkomuksista lähetettyjä ilmoituksia. Jollei ilmoitusten voimassaololle aseteta selkeää määräaika, jotkin niistä jäävät käytännössä vireille kohtuuttoman pitkäksi aikaa (kunnes ne selvästi osoitetaan perusteettomiksi). Tällaiset vahvistamattomiin epäilyihin perustuvat toimenpiteet merkitsisivät huomattavaa riskiä tietosuoja koskevalle perusoikeudelle samoin kuin muille perusoikeuksille, kuten syyttömyysolettamalle.
22. Tätä taustaa vasten Euroopan tietosuojavaltuutettu pitää myönteisenä, että ilmoituksille on määritetty tietty säilytysaika. Euroopan tietosuojavaltuutettu kuitenkin katsoo, ettei komissio ole esittänyt riittäviä perusteita sen osoittamiseksi, että viisi vuotta on oikeasuhteinen säilytysaika. Euroopan tietosuojavaltuutettu kehottaa komissiota toimittamaan oikeasuhteisuuden arvioinnin ja arvioimaan uudelleen ilmoitusten säilytysajan kestoja. Periaatteessa kaikki ilmoitukset olisi poistettava tietokannasta paljon nykyistä aikaisemmin, ellei rikkomusta tai epäilyä rikkomusta koskeva ilmoitus ole johtanut keskinäistä avunantoa koskevaan pyyntöön ja ellei sitä koskeva rajatylittävä tutkinta tai täytäntöönpanotoimi ole edelleen käynnissä. Säilytysajan olisi oltava riittävän pitkä, jotta kukin ilmoituksen vastaanottanut viranomaisella voi tahollaan selvittää, onko sen ryhdyttävä tutkinta- tai täytäntöönpanotoimiin ja lähetettävä muille keskinäistä avunantoa koskevia pyyntöjä CPC:n kautta; toisaalta säilytysajan olisi myös oltava riittävän lyhyt, jotta minimoidaan riski ilmoitusten väärinkäytöstä ”mustien listojen” pitämiseen tai tiedonlouhintaan.

23. Täältä osin Euroopan tietosuojavaltuutettu kehottaa komissiota tarkistamaan lainsäädäntökehystä sen varmistamiseksi, että ilmoitukset poistetaan viimeistään kuuden kuukauden kuluessa niiden tallennuksesta, jollei sitten komissiolla ole perusteita esittää toista tähän tarkoitukseen paremmin soveltuvaa säilytysaika.
24. Tämän pitäisi auttaa varmistamaan, että niissä tapauksissa, joissa epäilystä ei ole vahvistettu (tai edes lähdetty tutkimaan), viattomista henkilöistä ei pidetä "mustaa listaa" tai he eivät ole "epäiltyjä" kohtuuttoman pitkän ajan, koska tämä olisi direktiivin 95/46/EY 6 artiklan 1 kohdan e alakohtan vastaista.
25. Tämä rajoitus on tarpeen myös tietojen laatua koskevan periaatteen (ks. direktiivi 95/46/EY 6 artiklan 1 kohdan d alankohta) samoin kuin muiden tärkeiden oikeusperiaatteiden varmistamiseksi. Tämä voi johtaa yksilöiden korkeatasoisempaan suojaan, mutta samalla lainvalvonnassa voidaan keskittyä tehokkaammin olennaisiin tapauksiin.
- 3.1.4 *Rauenneiden keskinäistä avunantoa koskevien pyyntöjen säilytysaika*
26. Toisen CPC-muutoksen liitteessä olevaan 2.15 kohtaan lisättiin uusi kappale, jonka mukaan "(CPC-asetuksen) 6 artiklan mukaisiin keskinäistä avunantoa koskeviin pyyntöihin liittyvät kaikki muut tiedot on poistettava tietokannasta viiden vuoden kuluttua tapauksen päätökseen saattamisesta".
27. Tarkistetusta 2.15 kohdasta luettuna yhdessä liitteen muiden kohtien kanssa ilmenee, että 6 artiklan mukaisesti vaihdettuja tietoja on säilyttävä viiden vuoden ajan tapauksen päätökseen saattamisesta, paitsi
- jos poistetaan virheellisiä tietoja,
  - jos vaihdetut tiedot eivät anna aihetta ilmoitukseen tai täytäntöönpanoa koskevaan pyyntöön tai
  - jos todetaan, ettei CPC-asetuksessa tarkoitettua rikkomusta ole tapahtunut.
28. Kuten ennakkotarkastusta koskevassa lausunnossa selitetään, vaikuttaa siltä, että sekä tietopyyntöjen että täytäntöönpanoa koskevien pyyntöjen "tavanomainen" säilytysaika CPC:ssä tapauksen päätökseen saattamisen jälkeen on (tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta) viisi vuotta.
29. CPC-täytäntöönpanopäätös, sellaisena kuin se on muutettuna toisella CPC-muutoksella, ei näytä olevan täysin yhdenmukainen CPC-asetuksen kanssa. CPC-asetuksen 10 artiklan 2 kohdassa nimittäin tehdään ero onnistuneeseen täytäntöönpanoon johtaneen tietojenvaihdon (tapaukset, joissa rikkomus on lopetettu täytäntöönpanotoimella) ja sellaisen tietojenvaihdon välillä, joka ei ole johtanut onnistuneeseen täytäntöönpanoon. Ensiksi mainitussa tapauksessa tietojen säilytysaika on viisi vuotta tapauksen käsitteilyn päätökseen saattamisesta. Jälkimmäisistä tiedoista ei säädetä mitään (paitsi se, että perusteettomiksi osoittautuneet ilmoitukset on peruttava ja poistettava).
30. Toisin sanoen CPC-asetuksessa edellytetään tietojen säilyttämistä viiden vuoden ajan tapauksen päätökseen saattamisesta vain siinä tapauksessa, että sen osalta on ryhdytty täytäntöönpanotoimiin ja että rikkomus on lopetettu kyseisillä täytäntöönpanotoimilla.
31. Vaikka Euroopan tietosuojavaltuutettu epäilee, onko tietoja yleensäkin tarkoituksenmukaista ja oikeasuhteista säilyttää viiden vuoden ajan siitä, kun tapaus on saatettu päätökseen (ks. jäljempänä 3.1.4 kohta), hän myöntää, että tietosuojan kannalta eron tekeminen onnistuneeseen täytäntöönpanoon päättyneiden tapausten ja muiden tapausten välillä on tiettyssä mielessä johdonmukaista. Varsinkin pelkkiin epäilyksiin perustuvien tietojen liian pitkäaikainen säilyttäminen saattaa helposti osoittautua virheelliseksi ja rikkoa myös muita tärkeitä oikeusperiaatteita. Yleisesti ottaen voidaankin sanoa, että pelkkiin epäilyksiin perustuvien tietojen pitkäaikaisesta säilyttämisestä aiheutuu todennäköisemmin tietosuojangelmia kuin sellaisten tietojen säilyttämisestä, jotka koskevat tosiasiallisia, asianmukaisesti toteen näytettyjä ja täytäntöönpanotoimiin johtaneita rikkomuksia.
32. Toisin kuin CPC-asetuksessa, CPC-täytäntöönpanopäätöksessä, sellaisena kuin se on muutettuna, toimivaltaisten viranomaisten nähtävästi sallitaan ainakin joissakin tapauksissa soveltaa viiden vuoden säilytysaika myös sellaisiin tietoihin, jotka eivät johda rikkomuksen lopettamiseen täytäntöönpanotoimilla.
33. Esimerkiksi CPC-täytäntöönpanopäätöksen mukaan tietopyyntöä, joka antaa aihetta ilmoitukseen johtamatta kuitenkaan täytäntöönpanotoimeen, säilytetään järjestelmässä viiden vuoden ajan "tapauksen päätökseen saattamisesta".

34. Vaikuttaa siis siltä, että CPC-asetuksessa sovelletaan melko erilaista lähestymistapaa kuin CPC-täytäntöönpanopäätöksessä. CPC-täytäntöönpanopäätös perustuu jossakin määrin CPC-asetuksen säännöksiin, mutta siinä annetaan myös tärkeitä säilyttämistä koskevia lisäsäännöksiä. Vaikka säännösten täsmäntäminen on sinänsä myönteistä, Euroopan tietosuojaviranomainen kyseenalaistaa säilytysaikojen pidentämisen lainmukaisuuden CPC-täytäntöönpanopäätöksessä, ellei niiden pidentämistä edellytetä CPC-asetuksessa. Tällä tavalla nimittäin tulotaisiin asetaneeksi tietosuojaa koskevalle perusoikeudelle lisärajoituksia ja säätäneeksi näistä rajoituksista täytäntöönpanolainsäädännössä, mikä olisi CPC-asetuksen ja asiaa koskevan tietosuojalainsäädännön vastaista.

35. Edellä esitetyn perusteella Euroopan tietosuojavaltuutettu kehottaa komissiota tarkistamaan lainsäädäntökehystä ja harkitsemaan uudelleen, onko viiden vuoden säilytysaika tarpeen soveltaa muissa kuin sellaisissa tapauksissa, joissa rikkomisen on lopetettu täytäntöönpanotoimella, kuten CPC-asetuksessa täsmennetään.

36. Euroopan tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen myös siitä, että CPC:n tietosuojaohjeissa pyritään täsmentämään, missä tarkoituksessa tietoja voidaan säilyttää sen jälkeen, kun tapaus on saatettu päätökseen. Tämä on keskeinen kysymys, joka on jätetty huomiotta sekä CPC-asetuksessa että toisessa CPC-muutoksessa. Tietosuojaohjeissa todetaan erityisesti, että "säilytysajan kuluessa valtuutetut täytäntöönpanosta vastaavat virkamiehet, jotka työskentelevät sen toimivaltaisen viranomaisen tehtävissä, joka alun perin käsitteli tapausta, voivat tutustua tiedostoon etsiäkseen yhteyksiä mahdollisiin toistuviin rikkomuksiin, mikä parantaa ja tehostaa täytäntöönpanoa" ⁽¹¹⁾.

37. Tämä on ilahduttava täsmennys, koska tietoihin tutustumisen tarpeellisuudelle ei ole esitetty tarkempia perusteita. Euroopan tietosuojavaltuutettu ei kuitenkaan ole vakuuttunut tällaisen käyttötarkoituksen oikeasuhteisuudesta eikä sen riittävyydestä viiden vuoden säilytysajan perusteeksi. Sen vuoksi Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittelee, että komissio

— tarkentaa, millä perusteella tietoja on säilytettävä viiden vuoden ajan;

— arvioi, voitaisiinko nämä samat tavoitteet saavuttaa lyhyemmälläkin säilytysajalla; ja

⁽¹¹⁾ Ks. tietosuojaohjeiden 8 kohta "Lisäohjeita; Miksi tietojen säilytysaika on viisi vuotta?". Ohjeissa lisätään, että "säilytysajan tarkoituksena on helpottaa kuluttajien etuja suojaavan lainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavien viranomaisten välistä yhteistyötä yhteisön sisällä tapahtuvien rikkomusten osalta. Lisäksi tarkoituksena on parantaa osaltaan sisämarkkinoiden toimivuutta, kuluttajien etuja suojaavan lainsäädännön täytäntöönpanon laatua ja yhdenmukaisuutta".

— arvioi, onko kaikki nykyisin säädetyt tiedot säilytettävä, vai riittäisikö, että vain osa niistä säilytettäisiin (olisi esimerkiksi harkittava, riittäisikö pelkästään 8 artiklan 6 kohdassa tarkoitettujen ilmoitusten säilyttäminen; lisäksi olisi arvioitava erikseen, onko johtohenkilöiden nimiä tai mahdollisia muita henkilötietoja sisältäviä liitteitä tarpeen säilyttää; olisi myös tehtävä ero epäiltyjä rikkomuksia koskevien tietojen ja "toteen näytettyjä" rikkomuksia koskevien tietojen välillä).

3.2 Komission oikeus saada tietoja CPCs:stä

38. Euroopan tietosuojavaltuutettu pitää myönteisenä, että toisessa CPC-muutoksessa on täsmennetty (lisäämällä CPC-täytäntöönpanopäätöksen liitteeseen uusi 4.3 kohta) komission oikeutta saada tietoja CPCs:stä ja että tämä oikeus on selvästi ja nimenomaisesti rajoitettu vain CPC-asetuksessa vaadittuihin tietoihin. Erityisen tyytyväinen Euroopan tietosuojavaltuutettu on siitä, että komissiolle ei ole annettu oikeutta vaatia tietoja toimivaltaisten viranomaisten välisestä luottamuksellisesta tietojenvaihdosta, kuten keskinäistä avunantoa koskevista pyynnöistä.

39. Komission käyttöoikeuden täsmäntäminen ja rajoittaminen on erityisen tärkeää, koska komission käsiin on epäselvyyksien vuoksi voinut joutua sellaisiakin tietoja (myös henkilötietoja), jotka on tarkoitettu ainoastaan jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.

40. Kuten tietosuojaohjeiden 5 kohdassa kuvaillaan, "komissiolle on käyttöoikeus, jotta se voi seurata kuluttajasuojayhteistyötä koskevan asetuksen ja sen liitteessä luetellun kuluttajasuojalainsäädännön soveltamista ja kerätä näiden tehtävien toteuttamiseen liittyvää tilastotietoa".

41. Tämä ei kuitenkaan merkitse, että komission olisi saatava tutustua kaikkiin mahdollisiin jäsenvaltioiden kesken CPCs:ssä vaihdettuihin tietoihin.

42. Euroopan tietosuojavaltuutettu korostaa, että CPCs:n kaltaisten tietokantojen käyttöoikeus kuuluu henkilötietojen käsittelyn määritelmään. Komission käyttöoikeuden kannalta merkityksellinen on erityisesti asetuksen EY) N:o 45/2001 5 artiklan a alakohta, jonka mukaan EU:n toimielimet voivat käsitellä henkilötietoja vain, jos käsittely on tarpeen sellaisen tehtävän suorittamiselle, joka tehdään yleisen edun vuoksi, ja edellyttäen, että käsittely perustuu perustamissopimuksiin tai johdettuun oikeuteen.

43. Euroopan tietosuojavaltuutetun käsityksen mukaan nämä vaatimukset – jotka johdetaan suoraan Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklassa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklassa tunnustetusta oikeudesta tietosuojaan – merkitsevät sitä, että komissiolla on valtuudet käyttää jäsenvaltioiden tietojärjestelmiä, jos siitä on erikseen säädetty säännöksillä, joilla on asianmukainen (yleensä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä säädetty) oikeusperusta. Tätä edellytystä voidaan perustella oikeusvarmuudella ja avoimuudella; nämä kaksi arvoa nimittäin selittävät, miksi nimenomaisen ja vakaan oikeusperustan edellyttäminen komission käyttöoikeuksille on niin tärkeää, sillä se turvaa yksityishenkilöiden tietosuojaa koskevat perusoikeudet.

44. Komission yleinen valvontavalta ”perustamissopimuksen valvojana” ja jäsenvaltioiden velvollisuus noudattaa lojaalin yhteistyön periaatetta eivät ole riittävän täsmällisiä, jotta komissiolle voitaisiin niiden perusteella myöntää käyttöoikeus henkilötietoja sisältäviin tietokantoihin. Lojaalin yhteistyön periaate velvoittaa jäsenvaltiot tietyin edellytyksin antamaan komissiolle tietoja, kun se tätä vaatii tai kun lainsäädännössä nimenomaisesti tätä edellytetään. Se ei kuitenkaan velvoita niitä myöntämään komissiolle käyttöoikeutta tietokantoihinsa.

45. Tässä yhteydessä Euroopan tietosuojavaltuutettu korostaa, että CPC-asetuksessa on suljettu pois komission mahdollisuus vaatia keskinäistä avunantoa ja täytäntöönpanoa koskeviin pyyntöihin sisältyviä tietoja. CPC-asetuksen 6 ja 8 artiklassa näiden tietojen vastaanottajiksi mainitaan ainoastaan pyynnön vastaanottavat viranomaiset, ei komissiota.

3.3 Erityisiin tietoryhmiin kuuluvat tiedot CPCS:ssä

46. Euroopan tietosuojavaltuutettu pitää myönteisenä, että toisessa CPC-muutoksessa lisättiin CPC-täytäntöönpanopäätöksen liitteessä olevaan 4.4 kohtaan uusi alakohta, jossa säädetään joihinkin erityisiin tietoryhmiin kuuluvien tietojen käsittelystä CPCS:ssä. Erityisen tyytyväinen tietosuojavaltuutettu on siitä, että tämä säännös rajoitetaan koskemaan ainoastaan tapauksia, joissa CPC-asetuksen mukaisten velvoitteiden täyttäminen olisi ”muutoin mahdotonta”. Käsitteilyn edellytykseksi asetetaan vielä sekkin, että tällaisten tietojen käsittely on oltava ”sallittua direktiivin 95/46/EY nojalla”.

IV SISÄÄNRAKENNETTU YKSITYISYYDEN SUOJA JA TILIVELVOLLISUUS

47. Lausunnon III osassa tarkasteltiin toiseen CPC-muutokseen liittyviä erityisiä tietosuojakysymyksiä. Sen IV–VI osassa Euroopan tietosuojavaltuutettu kiinnittää komission huomiota tiettyihin muihin näkökohtiin, jotka on aiheellista ottaa huomioon CPCS:n lainsäädäntökehityksen kehittämisessä.

4.1 Sisäänrakennettu yksityisyyden suoja

48. Euroopan tietosuojavaltuutettu kehotti jo jonkin aikaa sitten komissiota ja muita EU:n toimielimiä toteuttamaan teknisiä ja organisatorisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tietosuoja ja tietoturva liitetään olennaiseksi osaksi niiden tietojärjestelmien suunnittelua ja toteutusta (”sisäänrakennettu yksityisyyden suoja”) ⁽¹²⁾.

49. Vaikka Euroopan tietosuojavaltuutettu panee tyytyväisenä merkille, että joitakin tämänsuuntaisia toimenpiteitä on jo toteutettu, hän kehottaa komissiota laatimaan kattavan arvioinnin siitä, mitä muita sisäänrakennetun yksityisyyden suojan takeita CPCS:n järjestelmäarkkitehtuuriin voitaisiin sisällyttää. Tässä yhteydessä olisi harkittava ja tarvittaessa toteutettava esimerkiksi seuraavia toimenpiteitä:

— sellaiset sisäänrakennettua yksityisyyden suoja koskevat ratkaisut, jotka ohjaavat järjestelmän käyttäjiä tekemään ”asianmukaisia” tietosuojapäätöksiä (ks. ennakkotarkastusta koskeva lausunto, 3.2 kohta);

— toimenpiteet, joilla helpotetaan tapausten oikea-aikaista päätöksen saattamista ja tapauksia koskevien tietojen poistamista (3.3 kohta);

— menettelyt, joilla helpotetaan rekisteröidyille kuuluvien tiedonsaantioikeuksien käyttöä (3.5 kohta);

— selkeät menettelyt suoraan tietokannassa tehtäviä muutoksia, sisäkirjautumista, toimenpiteiden perustelua ja asianmukaisella tasolla tapahtuvaa hyväksyntää varten (3.6 kohta); ja

— tietokantaan tallennettavien tietojen ”salaus”, jotta IT-operaattorit eivät pääse niihin käsiksi (ainakin osa tiedoista, kuten luottamukselliset liitteet, olisi salattava) (3.6 kohta).

4.2 Tilivelvollisuus

50. ”Tilivelvollisuuden” ⁽¹³⁾ periaatteen mukaisesti Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittelee, että määritetään selkeät tilivelvollisuutta koskevat puitesäännöt, joilla varmistetaan tietosuojavaatimusten noudattaminen ja se, että niiden noudattamisesta saadaan näyttöä. Tällaisissa säännöissä voitaisiin esimerkiksi velvoittaa

⁽¹²⁾ Ks. Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunto komission tiedonannosta Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – ”Kattava lähestymistapa henkilötietojen suojaan Euroopan unioninssa”, 14. tammikuuta 2011, 7 kohta. (http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Consultation/Opinions/2011/11-01-14_Personal_Data_Protection_EN.pdf)

⁽¹³⁾ Sama.

- laatimaan ja tarvittaessa ajantasaistamaan tietosuojapolitiikka, joka hyväksyttäisiin terveys- ja kuluttaja-asioiden pääosaston ylimmän johdon tasolla. Tähän tietosuojapolitiikkaan olisi sisällytettävä myös turvallisuussuunnitelma (ks. ennakkotarkastusta koskeva lausunto, 3.6 kohta) ⁽¹⁴⁾;
- tekemään säännöllisesti tarkastuksia tietosuojapolitiikan riittävyyden ja jatkuvan noudattamisen arvioimiseksi (turvallisuussuunnitelman tarkastukset mukaan luettuna, 3.6 kohta);
- julkaisemaan tarkastusten tulokset (tai ainakin osa niistä), jotta sidosryhmät saadaan vakuuttuneiksi tietosuojavaatimusten noudattamisesta; ja
- ilmoittamaan tietosuojaloukkauksista ja muista vaaratilanteista komission tietosuojavastaavalle, rekisteröidyille, joita asia koskee, sekä tarvittaessa muille sidosryhmille ja viranomaisille. ⁽¹⁵⁾

V HENKILÖTIETOJEN VÄLITTÄMINEN EUROOPAN UNIONIN ULKOPUOLELLE

5.1 Kahdenväliset järjestelyt

51. CPC-asetuksen 14 artiklan 2 kohdassa säädetään, että toimivaltainen viranomainen voi toimittaa kyseisen asetuksen mukaisesti välitetyt tiedot kolmannen valtion viranomaiselle kyseisen valtion kanssa tehdyn kahdenvälisen avunantosopimuksen mukaisesti, jos (i) tietojen toimittamiselle on saatu ne alun perin toimittaneen toimivaltaisen viranomaisen suostumus ja jos (ii) tietojen toimittamisessa noudetaan asiaa koskevaa EU:n tietosuojalainsäädäntöä.
52. Direktiivin 95/46/EY 25 ja 26 artiklassa asetetaan vielä muitakin ehtoja tietojen välittämiseksi kolmansien maiden kanssa taataan tietosuojan riittävä taso. Lisäksi artikloissa säädetään tietyistä poikkeuksista. Jäsenvaltioiden välillä saattaa kuitenkin olla eroja näiden direktiivin 95/46/EY säännösten täytäntöönpanossa ja tulkinnassa.
53. Tällä perusteella Euroopan tietosuojavaltuutettu voi hyväksyä CPC-asetukseen sisällytetyt takeet, toisin sanoen sen,

⁽¹⁴⁾ Komission olisi tarpeen mukaan myös harkittava, voitaisiinko tietosuojasta ja yksityisyydestä tehdä ainakin osittainen vaikutusten arviointi, jossa keskityttäisiin säilytysajan tarkoitukseen, kestoon ja sitä koskeviin yksityiskohtaisiin sääntöihin ja jossa tarkasteltaisiin mahdollisesti myös muita avoimena olevia kysymyksiä, joita ei ole vielä kaikilta osin saatu ratkaistua.

⁽¹⁵⁾ Ks. em. Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunto, 14. tammikuuta 2011, 6.3 kohta.

että tietojen välittäminen kolmansien maihin edellyttää, että (i) siihen on saatu tiedot alun perin toimittaneen toimivaltaisen viranomaisen suostumus, ja että (ii) siinä noudatetaan EU:n tietosuojalainsäädäntöä.

54. Euroopan tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen myös CPC:n tietosuojajohteissa annettuun suositukseen, jonka mukaan kaikissa kahdenvälisissä avunantosopimuksissa olisi – jollei kolmannessa maassa taata tietosuojan riittävää tasoa – määrättävä riittävästä tietosuojan turvasta ja että sopimus olisi annettava tarvittaessa tiedoksi asianmukaisille tietosuojaviranomaisille.
55. CPC-asetuksessa säädettyt järjestelyt eivät kuitenkaan ole aivan ihanteelliset. Niiden soveltaminen on varsin monimutkaista: toimivaltaisen viranomaisen, joka päättää tietojen välittämisestä kolmanteen maahan, on otettava huomioon paitsi oman valtionsa kahdenvälinen sopimus kolmannen maan kanssa, oman valtionsa tietosuojalait ja oman valtionsa tietosuojalakiin perusteella tekemänsä arvio kolmannen maan tietosuojan tason riittävästä, myös se, ovatko muut myös tietoja toimittaneet toimivaltaiset viranomaiset (joita voi olla useita) antaneet omien tietosuojalakiin perusteella suostumuksensa tietojen välittämiseen kolmannelle maalle.
56. Tietosuojan näkökulmasta näin monimutkaisten järjestelyjen soveltaminen aiheuttaa epätietoisuutta rekisteröityjen oikeuksista ja etenkin siitä, onko rekisteröityjen tietoja välitetty ja millaisin edellytyksin niitä on välitetty ulkomaille. Rekisteröidyt eivät myöskään saa täyttää hyötyä EU:n vanhasta ja yhdenmukaistetusta tietosuojalainsäädännöstä. Toimivaltaisten viranomaisten kannalta järjestelyjen monimutkaisuus on omiaan vaikeuttamaan toimivaltaisten viranomaisten välistä yhteistyötä ja aiheuttamaan niille hallinnollista rasitetta.
57. Edellä esitetyn perusteella Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittelee tekemään sellaisia EU:n laajuisia sopimuksia, joissa annetaan riittävät tietosuojatakeet mutta ehkäistään samalla epäyhtenäisten kriteerien soveltamista ja siitä toimivaltaisille viranomaisille aiheutuvaa hallinnollista rasitetta.

5.2 EU:n laajuiset sopimukset

58. Edellä mainitussa 14 artiklassa tarjotun kahdenvälisen yhteistyön mahdollisuuden lisäksi CPC-asetuksen kansainvälisiä sopimuksia koskevassa 18 artiklassa säädetään, että ”yhteisön on tehtävä yhteistyötä kolmansien maiden ja toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa” ja että ”yhteisön ja asianomaisten kolmansien maiden kanssa voidaan laatia sopimuksia yhteistyöjärjestelyistä, myös keskinäisen avunannon järjestelyjen perustamisesta”.

59. Edellä 5.1 kohdassa esitetyistä syistä Euroopan tietosuojavaltuutettu tukee komission aloitetta neuvotella ja tehdä sellaisia EU:n laajuisia sopimuksia, joihin sisällytetään asianmukaiset, EU:n tasolla yhdenmukaistetut tietosuojatakeet ja joilla korvattaisiin nykyiset kahdenväliset järjestelyt.
60. Hänen tukensa tällaisille EU:n laajuisille sopimuksille edellyttää kuitenkin sitä, että komissio ja EU:n lainsäätäjät sitoutuvat varmistamaan suurimman mahdollisen tietosuojan tason henkilötietojen vaihdossa kolmansien maiden kanssa. Kolmansien maiden kanssa tehtävien kansainvälisten yhteistyösopimusten vaikutukset tietosuojaan on punnittava tarkasti, näiden vaikutusten hallitsemiseksi on määritettävä selkeät säännöt ja tietojenvaihdolle on asetettava riittävät tietosuojatakeet, jotka määritetään Euroopan tietosuojavaltuutetun ja tarvittaessa kansallisten tietosuojaviranomaisten kuulemisen perusteella.
61. Vaikka CPC-asetuksen 18 artiklassa ei nimenomaisesti säädetä, voivatko kolmannet maat käyttää CPCS:ää suoraan, se saattaa olla teknisesti mahdollista. Euroopan tietosuojavaltuutettu ei suinkaan halua estää sitä, että CPCS:ään lisätään uusia toimintoja, jotta kolmansien maiden toimivaltaiset viranomaiset saisivat rajoitetut ja eriytyvät käyttöoikeudet järjestelmään tätä varten suunnitellun mekanismin (tiedonsiirtoyhteys ja liittymä) avulla. Tämä voisi todellakin lisätä yhteistyön tehokkuutta.
62. Tällaisessa suorassa käyttöoikeudessa on kuitenkin omat riskinsä, ja sen tietosuojavaikutukset ja sen edellyttämät tekniset/organisatoriset järjestelyt ja takeet on tutkittava erikseen. Kaikkien tällaisten teknisten ominaisuuksien suunnittelussa olisi noudatettava "sisäänrakennetun yksityisyyden suojan" periaatetta. Turvallisuus olisi asetettava selkeästi etusijalle. Suunnitelmista olisi kuultava Euroopan tietosuojavaltuutettua sekä tarvittaessa kansallisia tietosuojaviranomaisia.
63. Mikäli Euroopan tietosuojavaltuutetun suosituksia (myös ennakkotarkastusta koskevassa lausunnossa esitettyjä suosituksia) noudatetaan, tietosuojavaltuutettu uskoo, että CPCS:stä voi tulla tehokas ja tietosuojan huomioon ottava väline kuluttajien oikeuksiin kohdistuviin rikkomuksiin liittyvien toimien rajat ylittävässä täytäntöönpanossa sisämarkkinoilla.
64. Sähköisen kaupankäynnin kehittyessä ja sähköisten viestintäverkkojen käytön lisääntyessä tuotteiden ja palvelujen kuluttajien keskuudessa on todennäköistä, että yhä useampien yksityishenkilöiden henkilötietoja käsitellään tilanteissa, joissa he toimivat kuluttajina. Siten myös kuluttajien tietosuojaoikeuksiin voi kohdistua entistä enemmän rikkomuksia. Tietosuojaviranomaisten on sen vuoksi tarpeen tehdä tehokasta yhteistyötä näiden rikkomusten lopettamiseksi.
65. Yleisimpiä "kuluttajien tietosuojaoikeuksien" rikkomistapauksia ovat ei-toivottu markkinointiviestintä (roskaposti), henkilöllisyyden varastaminen, laiton profilointi, lainvastainen käyttötottumuksia seuraava mainonta sekä tietosuojaloukkaukset (tietoturvaloukkaukset).
66. Tietoyhteiskunnassa valtioiden rajat ylittävien tapausten lukumäärä todennäköisesti vain kasvaa. Siksi Euroopan tietosuojavaltuutettu kehottaa komissiota harkitsemaan mahdollisia lainsäädäntötoimia "kuluttajien tietosuojaoikeuksien" suojaamiseksi sekä tehostamaan rajat ylittävää yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten – niin tietosuojaviranomaisten kuin kuluttajansuojaviranomaistenkin – välillä.
67. Erityisesti ja myös muiden mahdollisten vaihtoehtojen lisäksi olisi harkittava huolellisesti, voitaisiinko tietosuojaviranomaisille sallia räätälöidyt käyttöoikeudet CPCS:ään, jotta ne voisivat tehdä yhteistyötä sekä keskenään että sellaisten muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa, joilla jo on CPCS:n käyttöoikeus.
68. Tietosuojaviranomaisten käyttöoikeudet olisi selkeästi rajoitettava ainoastaan siihen, mikä on tarpeen heidän toimivaltaansa kuuluvien tehtävien hoitamiseksi ja havaittujen synergiaetujen saamiseksi. Tietenkin olisi varmistettava myös se, että tietosuojaviranomaisten riippumattomuus otetaan asianmukaisesti huomioon heidän osallistumiselleen luotavan toimintakehyksen suunnittelussa.

VI "KULUTTAJIEN TIETOSUOJAOIKEUDET" JA TIETOSUOJAVIRANOMAISTEN TEHOSTETTU YHTEISTYÖ CPCS:N KAUTTA

VII PÄÄTELMÄT

69. Euroopan tietosuojavaltuutettu pitää myönteisenä, että CPCS:llä on oikeusperusta, jossa säädetään nimenomaisesti tietosuojan turvaamisesta. Vielä jäljellä olevien tietosuojaoingelmien ratkaisemiseksi Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittelee, että CPCS:n seuraavassa tarkistuksessa otettaisiin huomioon seuraavassa esitetyt suositukset.
70. Lainsäädäntömuutoksia odottaessa ainakin osa näistä ongelmista voidaan ratkaista tilapäisesti käytännön, teknisen ja organisaatiotason lisätoimenpiteillä (kuten ennakkotarkastusta koskevassa lausunnossa suositellaan). Tällä välin joitakin muutoksia voitaisiin tehdä myös tarkistamalla kuluttajansuojan yhteistyöverkolla laadittuja "Toiminnan suuntaviivoja".

71. Säilytysajan osalta Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittelee, että (i) keskinäistä avunantoa koskevat pyynnöt käsitellään ennalta asetetussa määräajassa; (ii) jollei käynnissä ole tutkinta- tai täytäntöönpanomenettelyä, ilmoitukset peruetaan ja niitä koskevat tiedot poistetaan kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen antamisesta (jollei ole perusteita esittää toista, tähän tarkoitukseen paremmin soveltuvaa säilytysaikaa); ja (iii) komissio täsmentää ja harkitsee uudelleen, onko tarkoituksenmukaista ja oikeasuhteista säilyttää kaikkia tapauksiin liittyviä tietoja viiden vuoden ajan tapauksen päätökseen saattamisesta.
72. Euroopan tietosuojavaltuutettu pitää myönteisenä sitä, että toisessa CPC-muutoksessa täsmennetään komission oikeutta saada tietoja CPCS:stä. Erityisen tyytyväinen Euroopan tietosuojavaltuutettu on siitä, että komissiolla ei ole oikeutta vaatia tietoja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välisestä tietojenvaihdosta, kuten keskinäistä avunantoa koskevista pyynnöistä.
73. Samaten Euroopan tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen siitä, että toisella CPC-muutoksella annettiin säännökset erityisten tietoryhmien käsittelystä CPCS:ssä.
74. Lisäksi Euroopan tietosuojavaltuutettu kehottaa komissiota arvioimaan uudelleen, minkälaisia teknisiä ja organisatorisia toimenpiteitä voitaisiin toteuttaa sen varmistamiseksi, että yksityisyys ja tietosuoja ”rakennetaan sisään” CPCS:n järjestelmäarkkitehtuuriin (”sisäänrakennettu yksityisyyden suoja”) ja että tähän järjestelmään sisällytetään asianmukaiset valvontamenettelyt, joiden avulla voidaan varmistaa tietosuojan noudattaminen ja saada näyttöä sen noudattamisesta (”tilivelvollisuus”).
75. Jos Euroopan unionin ja minkä tahansa kolmannen maan välille harkitaan EU:n laajuista kuluttajansuojayhteistyötä koskevaa sopimusta, tällaisten järjestelyjen vaikutukset on punnittava huolellisesti, tietojenvaihdolle on määritettävä selkeät säännöt ja sitä varten on määrättävä riittävät tietosuojatakeet.
76. Lopuksi Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittelee, että komissio tutkii mahdolliset synergiaedut, joita saataisiin ottamalla tietosuojaviranomaiset mukaan CPCS:n käyttäjyhteisöön ja tekemällä niiden kanssa yhteistyötä ”kuluttajien tietosuojaoikeuksien” täytäntöönpanon helpottamiseksi.

Tehty Brysselissä 5 päivänä toukokuuta 2011.

Giovanni BUTTARELLI
Euroopan apulaistietosuojavaltuutettu